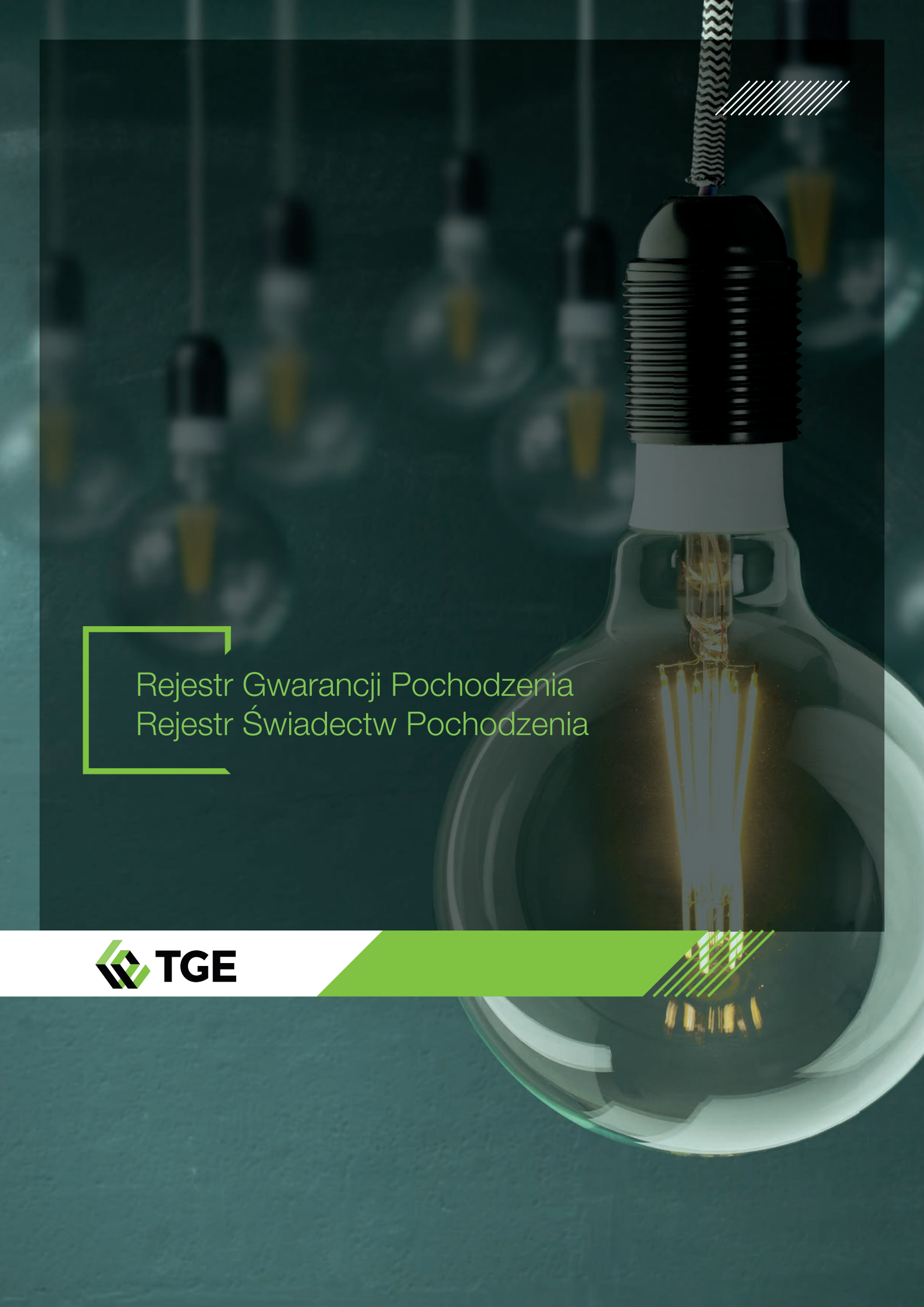

Rejestr Gwarancji Pochodzenia
Rejestr Świadectw Pochodzenia

Rejestr Gwarancji Pochodzenia **RGP**

Gwarancje pochodzenia energii są elementem polityki środowiskowej Unii Europejskiej, które mają na celu ujawnienie i poświadczenie dla odbiorcy końcowego, że określona ilość energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej została wytworzona z określonego (najczęściej odnawialnego) źródła.

Rejestr Gwarancji Pochodzenia obsługuje gwarancje z energii elektrycznej z OZE, wysokosprawnej kogeneracji (CHP), ciepła oraz chłodu OZE. Trwają prace nad obsługą gwarancji pochodzenia dla biometanu.

Rejestr Gwarancji Pochodzenia

Jak to działa:

- Każda MWh energii wyprodukowanej w OZE otrzymuje unikalny dokument elektroniczny (gwarancję pochodzenia).
- Gwarancja potwierdza pochodzenie energii, niezależnie od miejsca jej zużycia.
- Kupując energię wraz z gwarancją pochodzenia, odbiorcy wspiera produkcję energii odnawialnej.

Dlaczego to ważne:

- Gwarancje pochodzenia to jedyny dokument pozwalający śledzić udział energii odnawialnej w miksie energetycznym.
- Zapewniają transparentność w kwestii źródeł energii.
- Wspierają rozwój odnawialnych źródeł energii w Polsce i w Europie.

Polski Rejestr Gwarancji Pochodzenia (RGP) został uruchomiony na Towarowej Giełdzie Energii 3 listopada 2014 r., skupia obecnie prawie 3500 członków, również spoza Polski.

Gwarancje pochodzenia są wydawane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, a następnie wczytywane do systemu informatycznego TGE. Każda gwarancja posiada indywidualny numer oraz datę ważności. Gwarancje pochodzenia są stosowane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, a także innych krajach Europy.

Gwarancje Pochodzenia

**Wsparcie dla inwestycji
dotyczących produkcji
energii odnawialnej**

**Interakcja z rządowymi
systemami wsparcia
energii odnawialnej**

**Dywersyfikacja
dostawców i świadomość
konsumentów**

**Umożliwienie
obsługi etykiet**

**Zharmonizowany
system śledzenia w UE**

Jak zostać członkiem **RGP**?

- 1** Wypełnij wniosek członkowski oraz załączniki.
- 2** Komplet dokumentów prześlij na adres: rejestr@tge.pl lub na adres siedziby TGE.

Rejestr Świadcstw Pochodzenia RŚP

Rejestr Świadcstw Pochodzenia (RŚP) jest integralnym elementem systemu wsparcia producentów energii elektrycznej z OZE oraz systemu świadctw efektywności energetycznej.

Świadcstwa pochodzenia z OZE

Jak to działa:

- Producent energii z OZE otrzymuje świadctwo pochodzenia za każdą wyprodukowaną jednostkę energii.
- Świadcstwa mogą być sprzedawane na rynku – tworzą dodatkowy mechanizm wsparcia dla odnawialnych źródeł.

Dlaczego to ważne:

- System świadctw wspiera rozwój odnawialnych źródeł energii.
- Umożliwia finansowanie inwestycji w czystą energię.

Świadcstwa efektywności energetycznej

Jak to działa:

- Przedsiębiorstwo realizuje projekt zmniejszający zużycie energii (np. modernizacja oświetlenia, izolacja budynków, energooszczędne urządzenia).
- Za wykazaną oszczędność energii wydawane są świadctwa efektywności energetycznej.
- Świadcstwa te mogą być przedmiotem obrotu na rynku, a część podmiotów jest zobowiązana do ich umarzania.

Dlaczego to ważne:

- System świadctw wspiera inwestycje w efektywność energetyczną.
- Świadcstwa przynoszą realne oszczędności ekonomiczne i energetyczne.

Świadcstwa pochodzenia wydawane są przez Urząd Regulacji Energetyki w formie elektronicznej. Wszystkie świadctwa wydane przez URE trafiają do Rejestru Świadcstw Pochodzenia prowadzonego przez TGE. Z każdego wczytanego do systemu świadctwa wynikają prawa majątkowe, będące przedmiotem obrotu na Rynku Praw Majątkowych (RPM). Popyt na świadctwa pochodzenia tworzą podmioty ustawowo zobowiązane do corocznego nabycia określonej liczby świadctw pochodzenia.

Rejestr Świadcstw Pochodzenia skupia obecnie ponad 4500 członków, od wielkich spółek energetycznych i przemysłowych odbiorców energii po producentów energii elektrycznej z OZE, jednostki samorządu terytorialnego, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe.

Jak zostać członkiem RŚP?

- 1 Wybierz dom maklerski do reprezentowania na TGE, zgodnie ze wskazaniem na stronie www.tge.pl. Dom maklerski dopełni wszelkich formalności.
- 2 Złóż wniosek o uzyskanie statusu członka RŚP wraz z załącznikami.

Rynek Praw Majątkowych RPM

Rynek Praw Majątkowych (RPM) jest miejscem obrotu prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz świadectw efektywności energetycznej w ramach transakcji sesyjnych i pozasesyjnych.

RPM umożliwia swoim beneficjentom sprzedaż posiadanych praw majątkowych, a zobowiązanym podmiotom wywiązanie się z obowiązku umarzania świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz świadectw efektywności energetycznej. Pierwsza transakcja na tym rynku została zawarta 28 grudnia 2005 roku.

Prawo majątkowe powstaje z chwilą zapisania danego rodzaju świadectwa pochodzenia na koncie ewidencyjnym w Rejestrze Świadectw Pochodzenia i przysługuje podmiotowi będącemu posiadaczem tego konta. Liczba praw majątkowych odpowiada ilości energii wykazanej w danym świadectwie, przy czym jedno prawo majątkowe odpowiada 1 kWh energii elektrycznej lub wielkości 0,001 tony oleju ekwiwalentnego (toe). Prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia stanowią towar giełdowy i mogą być zbywane na Towarowej Giełdzie Energii.

Instrumenty na RPM

Zielone Certyfikaty – świadectwa pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych OZE, które stanowią największą część Rynku Praw Majątkowych i można je podzielić na 2 grupy:

1. PMOZE, PMOZE_A – świadectwa pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w OZE,
2. PMOZE_BIO – tzw. „błękitne certyfikaty”, które można uzyskać za produkcję energii w biogazowniach rolniczych.

Białe Certyfikaty – świadectwa efektywności energetycznej, które wystawiane są nie za wytworzenie energii, ale za ograniczenie jej zużycia. Można je podzielić na 2 grupy:

1. PMEF_F – świadectwa bezterminowe, które stanowią potwierdzenie planowanej finalnej oszczędności energii,
2. PMEF_20xx – świadectwa roczne za rok kalendarzowy, w którym wydano świadectwo.

System „białych certyfikatów”

„Białe certyfikaty” to świadectwa efektywności energetycznej, które przyznawane są beneficjentom nie za wytworzenie energii, ale za ograniczenie jej zużycia poprzez wsparcie inwestycji prowadzących do zwiększenia efektywności energetycznej.

Beneficjenci „białych certyfikatów”

O świadectwa efektywności energetycznej mogą się ubiegać podmioty, które planują przeprowadzenie inwestycji, w wyniku których zostanie zaoszczędzona określona ilość energii. Są to np. przedsięwzięcia polegające na termomodernizacji budynków, wymianie oświetlenia ulic na energooszczędne (np. LED-owe) albo z zakresu źródeł ciepła (np. zastąpienie kotłów ciepłem sieciowym pochodzącym z OZE).

Podmiotami szczególnie zainteresowanymi uzyskaniem wsparcia w formie „białych certyfikatów” są m.in.:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- spółdzielnie,
- wspólnoty mieszkaniowe,
- szpitale,
- szkoły wyższe,
- przedsiębiorstwa energetyczne,
- przedsiębiorstwa komunalne,
- parafie,
- związki komunalne,
- indywidualni przedsiębiorcy.

Korzyści wynikające z pozyskania „białych certyfikatów”

- zwrot części kosztów poniesionych na inwestycje związane z poprawą efektywności energetycznej,
- zmniejszenie zużycia energii elektrycznej, co przekłada się na niższe rachunki za energię,
- wspieranie rozwoju innowacyjnych rozwiązań technicznych,
- budowanie pozytywnego wizerunku organizacji/jednostki/przedsiębiorstwa - odpowiedzialnych społecznie,
- zwrot części kosztów poniesionych na inwestycje związane z poprawą efektywności energetycznej.

Podstawa prawna systemu „białych certyfikatów”

System białych certyfikatów reguluje nowa ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 381), która weszła w życie 1 października 2016 roku.

Ustawa o efektywności energetycznej, z dnia 20 maja 2016 roku, zawiera szereg istotnych zmian w systemie wsparcia efektywności energetycznej:

- **brak przetargów**
w nowym systemie wydawania „białych certyfikatów” rezygnuje się z przetargów. Ma to uprościć i przyspieszyć proces ich wydawania. Zgodnie z nowym systemem wsparcia, świadectwa efektywności energetycznej wydaje Prezes URE na wniosek podmiotu (lub podmiotu uprawnionego), u którego realizowane będzie przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej,
- **nowe wymagania dotyczące audytów**
w myśl nowej ustawy, uzyskanie świadectwa efektywności energetycznej wymaga sporządzenia audytu efektywności energetycznej i załączenia go do wniosku o wydanie świadectwa (co nie dotyczy audytu efektywności energetycznej dostarczania ciepła). Audyt efektywności energetycznej, o ile taki jest wymagany, będzie przekazywany również Prezesowi URE wraz z zawiadomieniem o zakończeniu realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej,
- **odchodzenie od opłaty zastępczej**
jednostkowa opłata zastępcza za każdy rok zwiększa się o 5% w stosunku do wysokości opłaty zastępczej obowiązującej za rok poprzedni. Opłata zastępcza za 2024 rok wynosi 2110 zł.

Podmioty zobowiązane – nabywcy „białych certyfikatów”

Ustawa o efektywności energetycznej z 2016 roku określa, że podmioty zobowiązane, czyli odbiorcy końcowi, przedsiębiorstwa energetyczne, domy maklerskie i towarowe domy maklerskie, oraz podmioty wprowadzające do obrotu paliwa ciekłe, są zobowiązane wywiązać się z obowiązku uzyskania w danym roku oszczędności energii finalnej na trzy sposoby:

- 1** poprzez uzyskanie i przedstawienie do umorzenia Prezesowi URE świadectw efektywności energetycznej:
 - świadectw bezterminowych,
 - świadectw rocznych – przy czym świadectwo to uwzględnia się przy rozliczeniu wykonania przedmiotowego obowiązku za rok kalendarzowy, w którym podjęto działanie prooszczędnościowe,
- 2** lub zrealizowanie przedsięwzięcia lub przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego, w wyniku których uzyskuje się oszczędności energii finalnej w wysokości określonej w nowej ustawie o efektywności energetycznej (co ma być potwierdzone audytem efektywności energetycznej),
- 3** lub poprzez uiszczenie opłaty zastępczej (co jest znacząco ograniczane poprzez nowe zapisy w ustawie o efektywności energetycznej obowiązującej od 1 października 2016 r.).

System „białych certyfikatów”

Przykłady prooszczędnościowych inwestycji

CHORZÓW

Prawie 800 000 zł dla Chorzowa

- Chorzów jest jednym z pierwszych miast w Polsce, które otrzymało oraz sprzedało „białe certyfikaty”. Staramy się ocieplić jak najwięcej budynków, nie tylko ze względów estetycznych, ale przede wszystkim dlatego, że skutkuje to dużymi oszczędnościami – Marcin Michalik, zastępca prezydenta Chorzowa ds. technicznych i rozwoju.

OSTRÓW WIELKOPOLSKI

1 600 000 zł dla Ostrowskiego Zakładu Ciepłowniczego

- Było to pierwsze takie działanie w historii spółki. Jeszcze w pierwszym półroczu 2015 roku OZC S.A. podjął przygotowania zmierzające do skutecznego ubiegania się o przyznanie „białych certyfikatów”. Wybrani pracownicy wzięli udział w branżowym szkoleniu, rozpoznano możliwości i zdefiniowano listę przedsięwzięć stanowiących podstawę do składania dokumentacji przetargowej. Dzięki temu w odpowiedzi na ogłoszenie Prezesa URE z dnia 29 grudnia 2015 roku o przetargu spółka OZC S.A. mogła przystąpić „z marszu” do działania i w nieprzekraczalnym terminie do 28 stycznia 2016 roku złożyła w siedzibie URE stosowne oferty – mówi Marian Kupijaj, Prezes OZC.

CZĘSTOCHOWA

660 000 zł trafiło do budżetu miasta Częstochowy

Miasto Częstochowa jest jednym z pierwszych samorządów, który wygrał przetarg zorganizowany przez Prezesa URE w 2015 r., uzyskując świadectwo efektywności energetycznej w ilości 689 ton oleju ekwiwalentnego. Inwestycja była związana z redukcją mocy zainstalowanej w ramach przeprowadzonej modernizacji oświetlenia ulic. Dzięki uzyskaniu „białego certyfikatu”, świadczącego o skutecznych działaniach na rzecz efektywności energetycznej, budżet miasta wzbogacił się o kwotę 660 000 zł.

KRAKÓW

Ponad 1 000 000 zł dla Krakowa

- Do IV przetargu ogłoszonego przez Prezesa URE na wybór przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej zgłoszonych zostało 15 obiektów Gminy Miejskiej Kraków. Były to głównie budynki szkolne (11), ale także dwa budynki administracyjne, Dom Pomocy Społecznej oraz Nowohuckie Centrum Kultury. Na termomodernizację tych obiektów wydano łącznie 14,1 mln zł. Uzyskana oszczędność energii to 5683 MWh/rok – Andrzej Łazecki, Zastępca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej UM Krakowa.

ZAMOŚĆ

Ponad 1 200 000 zł dla Spółdzielni Mieszkaniowej im. Jana Zamojskiego w Zamościu

Dzięki przeprowadzonym w latach 2011-2015 energooszczędnym pracom remontowym, Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Jana Zamojskiego w Zamościu uzyskała „białe certyfikaty”, dzięki którym do jej budżetu trafiło ponad 1 200 000 zł. Skuteczność przeprowadzonych prac remontowych została potwierdzona przez audyt efektywności energetycznej. Opracowanie to zawierało analizę zużycia energii przez budynki oraz określenie ich stanu technicznego. Dzięki podjętym działaniom spółdzielnia uzyskała „białe certyfikaty”, czyli świadectwa efektywności energetycznej, które zostały spieniężone na Towarowej Giełdzie Energii S.A.

Towarowa Giełda Energii S.A.

Towarowa Giełda Energii S.A. to kluczowa instytucja na krajowej mapie energetycznej. Od 25 lat wdraża innowacyjne rozwiązania w dziedzinie obrotu hurtowego produktami energetycznymi oraz jest miejscem kreowania ceny referencyjnej i centrum rzetelnych informacji rynkowych. Giełda stwarza możliwość handlu energią elektryczną, gazem ziemnym, prawami majątkowymi, uprawnieniami do emisji CO₂ oraz towarami rolno-spożywczymi. Działa pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego i jako jedyna licencjonowana giełda towarowa w Polsce posiada zezwolenie na prowadzenie rynku regulowanego. Znajduje się ponadto na opublikowanej przez ACER liście platform do raportowania danych transakcyjnych zgodnie z wymogami REMIT. Jako swoisty integrator branży zapewnia bezpieczeństwo zawieranych transakcji na prowadzonych rynkach.

TGE plasuje się w czołówce europejskich giełd, a to dzięki kompleksowej i różnorodnej ofercie. W ramach współpracy międzynarodowej TGE uczestniczy w wielu projektach, których celem jest budowa wspólnego rynku energii. Aktywnie działa na europejskim Rynku Dnia Następnego SDAC oraz na Rynku Dnia Bieżącego SIDC, może się również poszczycić statusem Nominowanego Operatora Rynku Energii Elektrycznej (NEMO) dla polskiego obszaru cenowego.

Towarowa Giełda Energii S.A.
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa
www.tge.pl

Biuro Rejestrów TGE
tel. +48 22 341 99 24, 22 341 98 16
adres e-mail: rejestr@tge.pl

Szczegółowe regulaminy Rejestru Świadczeń Pochodzenia, Rejestru Gwarancji Pochodzenia, wzory dokumentów, załączników oraz lista domów maklerskich znajdują się na stronie www.tge.pl

Warszawa, wrzesień 2025

www.tge.pl

